

Høyringsnotat

Saksbehandlar: Kristian Trandal
Vår referanse: 26/1796 - 3 /
Dato: 22.07.2026

Høyringsnotat

Framlegg til lokal forskrift om bruk av restlysforsterkande og termiske siktemiddel ved jakt på hjort i Sykkylven kommune

1. Bakgrunn og heimelsgrunnlag

Viltressurslova § 26 inneheld eit generelt forbod mot bruk av restlysforsterkande og termiske siktemiddel under jakt og fangst. Frå 1. juli 2026 opnar forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøving av jakt, felling og fangst § 29a fjerde ledd for at kommunen kan gjere eit avgrensa unntak gjennom lokal forskrift.

«For å avverge alvorlig skade på natur- eller samfunnsinteresser som følge av høy bestandstetthet, kan kommunen i forskrift åpne for bruk av restlysforsterkende og termiske siktemidler ved jakt på hjort. Bruken av restlysforsterkende og termiske siktemidler skal avgrenses til jakt i åpent terreng. Kommunen skal vurdere behovet for videreføring av en slik forskriftsregel hvert femte år. Kopi av vurderingen skal sendes Landbruksdirektoratet. Jegeren skal rapportere bruk av restlysforsterkende og termiske siktemidler ved felling av hjort i Hjorteviltregisteret.»

Heimelen krev både høg bestandstettleik og alvorleg skade på natur- eller samfunnsinteresser. Det er soleis ikkje tilstrekkeleg å vise til at det finst mykje hjort eller at jakt med termisk utstyr kan vere praktisk. Kommunen må gjere ei konkret og kunnskapsbasert vurdering av behovet og om tiltaket er eigna og nødvendig.

Forskrifta skal utarbeidast og høyrast etter forvaltningslova § 37. Endeleg forskrift må kunngjerast i Norsk Lovtidend før ho kan nyttast som lokal regel.

2. Hjorteforvaltninga i Sykkylven

Vilt- og innlandsfiskenemnda vedtok Strategi for forvaltning av hjort i Sykkylven kommune 2024–2026 i møte 19. mars 2024. Strategien er det overordna grunnlaget for kommunen si bestandsretta hjorteforvaltning og for godkjenning av bestandsplanane.

Sykkylven kommune har åtte storvald som gjennomfører årlege teljingar.

Storvalda gjennomfører årleg to samordna teljingar. Strategien har som mål å stabilisere den høgaste teljinga i kvart av dei to områda på 300–350 dyr. Strategien legg elles særleg vekt på:

- rett uttak i tal, kjønn og alder og betre samarbeid mellom jaktfelta
- å oppretthalde beitekvaliteten i vinterbeiteområde og byggje opp att område med sterkt beitepress
- å redusere skadar på innmark og skog

- ein sunnare hjortestamme med betre kjønns- og aldersfordeling og høgare slaktevekter
- å redusere viltpåkøyrslar, samfunnskostnader og dyrelidingar

For planperioden 2024–2026 er den retningsgivande avskytingsprofilen 40 prosent kalv og 30 prosent kolle, med maksimalt 15 prosent spissbukk og 15 prosent eldre bukk. Tildeling blir normalt godkjend ned til 500 dekar per dyr. Ved tildeling under dette nivået er det lagt opp til uttak av berre koller og kalvar. Strategien oppmodar også storvalda til å halde att ein del av kvoten for omfordeling til område med høgt skadepress og god måloppnåing.

3. Lokalt kunnskapsgrunnlag om bestand og skade

Det tilgjengelege materialet viser at utfordringane varierer mellom områda, men at det samla er fleire tydelege indikasjonar på høg bestandstettleik og skadeverknader. Tabellen nedanfor samanfattar nokre sentrale opplysningar.

Kjelde/område	Nokre relevante nøkkeltal	Relevans for vurderinga
Jaktåra 2024 og 2025	I 2024 vart det tildelt 460 dyr og felt 395, tilsvarande 86 prosent felling. I jaktåret 2025–2026 vart det felt 375 hjortar.	Det blir lagt ned ein omfattande jaktinnsats og felt eit høgt tal dyr årleg. Samstundes gjekk uttaket ned med 20 dyr frå 2024 til 2025, medan vårteljinga i 2025 framleis viste høg registrert førekomst.
Vårteljingar 2025–2026	12.04.2025: 505 dyr 03.05.2025: 536 dyr 18.04.2026: 753 dyr 02.05.2026: 488 dyr	Teljingane varierer mykje mellom datoane og er ikkje eit direkte mål på totalbestanden. Dei viser likevel ein stor registrert førekomst av hjort i kommunen. Første teljing i 2026 var 248 dyr høgare enn første teljing i 2025. Dei høgaste tala i første teljing i 2026 vart registrerte i Hundeidvik (203), Søvikdal (167), Velledalen (132) og Ramstaddal (129).
Ramstaddal/Nysætra	1,74 sett hjort per jegerdag mot 0,98 i kommunen (2021–2023)	Bestandsplanen omtalar bestanden som for stor og klart over kommunen sitt gjennomsnitt. Sett kolle per bukk ligg rundt 2.
Søvikdal	Stor tettleik; skadar på kulturskog; mange viltpåkøyrslar	Bestandsplanen dokumenterer langvarige teljingar og peikar på konkrete natur- og samfunnsskadar. Gjennomsnittleg kvoteoppfylling i 2021–2023 var om lag 63 %, medan 50 av 57 dyr vart felte i 2024.
Kommunal strategi	Åtte storvald/bestandsplanområde	Strategien identifiserer sterkt beitepress, avlings- og skogskadar, trafikkfare, samfunnskostnader og dyrevelferd som sentrale forvaltningsutfordringar.

Materialet gir ikkje ei samla økonomisk verdsetting av skadane i heile kommunen, og det inneheld heller ikkje ei fullstendig tidsserie for alle viltpåkøyrslar og alle skog- og avlingsskadar. Høyringa er derfor viktig for å få fram meir presise og etterprøvbare opplysningar om omfang, geografisk fordeling og utvikling.

4. Kommunen si førebelse vurdering

Kommunen vurderer førebels at kunnskapsgrunnlaget gir grunn til å sende framlegget på høyring. Opplysningane viser at delar av kommunen har ein tett bestand, at hjorten kan gjere skade på innmark og skog, og at viltpåkøyrslar er ei reell tryggleiks-, kostnads- og dyrevelferdsutfordring. Strategien og bestandsplanane viser dessutan at det over tid har vore nødvendig med målretta tildeling, omfordeling og relativt høgt uttak for å halde bestanden og skadeomfanget på eit akseptabelt nivå.

Fellingsprosenten på 86 i 2024 og 81 i 2025 viser at det blir lagt ned ein stor jaktinnsats, men også at den samla kvoten ikkje vert fylt. Det er variasjon mellom valda, og fleire plandokument viser at ordinære verkemiddel ikkje alltid har gitt tilstrekkeleg uttak. Bruk av restlysforsterkande og termiske siktemiddel kan vere eit supplerande verkemiddel når hjorten kjem ut på opne beiteareal i skumring og mørke.

Kommunen tek ikkje endeleg stilling til om terskelen «alvorleg skade» er oppfylt før høyringsinnspela er vurderte. Endeleg saksframlegg skal synleggjere kva skadeopplysningar som blir lagde til grunn, korleis dei er knytte til bestandstettleiken, og kvifor ei lokal forskrift er eit forholdsmessig tiltak.

5. Verkeområde, ope terreng og tryggleik

Framlegget gjeld berre ordinær jakt på hjort i Sykkylven kommune og berre i ope terreng. Med ope terreng er meint areal der jegeren har god og samanhengande oversikt over dyret, skyteretninga og eit sikkert kulefang. Jegeren må også kunne identifisere art og rett dyrekategori på ein forsvarleg måte.

Tett skog, kratt og terreng der vegetasjon, topografi, vêr eller andre forhold hindrar sikker identifisering eller kontroll med bakgrunnen, fell ikkje inn under avgrensinga. Forskrifta er heller ikkje ei generell opning for nattjakt utan omsyn til dei alminnelege reglane om forsvarleg jaktutøving.

Teknologien kan gjere det lettare å oppdage hjort i mørke, men han kan også redusere synleg detaljinformasjon, gjere avstandsvurdering vanskelegare og skjule hindringar. Ansvar for trygg og human jakt ligg framleis hos jegeren. Skot skal berre løysast når dyret, skyteretninga og kulefanget er sikkert vurderte.

6. Dyrevelferd og naturmangfaldlova §§ 8–12

Ved rett bruk kan siktemidla bidra til betre oppdaging og identifisering under krevjande lysforhold, meir målretta uttak og redusert risiko for skadeskyting. Utstyret er likevel ikkje ein garanti for korrekt skot, og opplæring, erfaring og jaktleg skjønn er avgjerande.

Kunnskapsgrunnlaget etter naturmangfaldlova § 8 byggjer på den kommunale strategien, Hjorteviltregisteret, fellingsstatistikk, årlege teljingar, vedtekne bestandsplanar, lokal kunnskap og høyringsinnspel. Forskrifta endrar ikkje jakttid eller kvotar, men kan bidra til at vedtekne kvotar blir fylte meir målretta. Kommunen vurderer førebels at føre-var-prinsippet i § 9 ikkje tilseier andre avgrensingar enn kravet om ope terreng og alminnelege tryggleiksreglar. Tiltaket kan redusere den samla belastninga frå ein tett bestand, jf. § 10. Prinsippa i §§ 11 og 12 blir ikkje vesentleg påverka, utover at jegeren sjølv ber kostnaden ved utstyret og skal velje ei trygg og forsvarleg jaktform.

7. Andre tiltak og konsekvensar

Ei lokal forskrift vil vere eitt av fleire verkemiddel. Ho erstattar ikkje bestandsplanar, målretta kvotetildeling, samarbeid og samjakt mellom jaktfelt, omfordeling av løyve, registrering i Hjorteviltregisteret, skadeførebyggjande tiltak eller trafikktrygging.

For kommunen vil forskrifta medføre avgrensa administrative kostnader til høyring, politisk behandling, kunngjering, informasjon og evaluering minst kvart femte år. Jegerane ber sjølve kostnaden ved utstyr. Det er ikkje lagt opp til ny kommunal kontrollordning utover ordinær forvaltning og oppfølging av rapportering.

8. Spørsmål kommunen særleg ønskjer svar på

1. Dokumenterer materialet høg bestandstettleik og alvorleg skade på natur- eller samfunnsinteresser i Sykkylven? Oppgi gjerne konkrete område, årstal, økonomisk omfang eller andre etterprøvbare opplysningar.
2. Kva typar skade eller samfunnsinteresser bør kommunen leggje størst vekt på: avling, skog, biologisk mangfald, trafikktryggleik, dyrevelferd eller andre forhold?
3. Vil bruk av restlysforsterkande og termiske siktemiddel i ope terreng bidra til høgare og meir målretta uttak, og i kva område eller jaksituasjonar?
4. Er definisjonen av ope terreng tilstrekkeleg tydeleg? Bør bruken avgrensast ytterlegare, til dømes til bestemte arealtypar eller situasjonar?
5. Kva verknader kan forskrifta få for jakttryggleik, skadeskyting, dyrevelferd og forholdet mellom jegerar og grunneigarar?
6. Er det andre lokale vilkår, informasjonsbehov eller kontrollomsyn kommunen bør ta inn i forskrifta eller rettleiinga til jegerane?

9. Høyringsinstansar og vidare prosess

Høyringa blir kunngjort offentleg og send direkte til mellom andre:

- alle storvald/bestandsplanområde i Sykkylven
- Sykkylven jeger- og fiskarforeining og NJFF Møre og Romsdal
- Sykkylven bondelag og aktuelle skogbruks- og grunneigarorganisasjonar
- Statsforvaltaren i Møre og Romsdal og Møre og Romsdal fylkeskommune
- Landbruksdirektoratet, Statens vegvesen og Møre og Romsdal politidistrikt
- nabokommunane Ålesund, Fjord, Stranda og Ørsta
- andre interesserte gjennom open kunngjering

Høyringsfristen er 30. august 2026 kl. 23.59. Saksdokumenta til vilt- og innlandsfiskenemnda blir sende ut sju dagar før møtet 2. september, med opplysning om at høyringa framleis pågår. Mottekne innspel og administrasjonen si oppsummering blir ettersende 31. august. Nemnda får dermed høve til å vurdere både forskriftsframlegget og høyringsinnspela før ho gir tilråding til vidare politisk behandling.

Etter behandling i vilt- og innlandsfiskenemnda blir saka ferdigstilt for formannskapet og kommunestyret. Dersom høyringa gir grunnlag for vesentlege endringar i framlegget, må kommunen vurdere om saka kan behandlast som planlagt, eller om det er behov for ny høyring eller utsett behandling.

Kjeldegrunnlag

- Lov 20. juni 2025 nr. 102 om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressurslova) § 26.
- Forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøving av jakt, felling og fangst § 29a.
- Strategi for forvaltning av hjort i Sykkylven kommune 2024–2026, vedteken av vilt- og innlandsfiskenemnda 19. mars 2024.
- Tilgjengeleg data frå Hjorteviltregisteret.
- Bestandsplanar og vedtak for storvalda i Sykkylven for perioden 2024–2026, særleg Ramstaddal/Nysætra og Søvikdal.
- Stranda kommune sitt høyringsbrev og forskriftsframlegg, nytta som strukturmal etter avtale.